

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Holmstedt

TIDNING FÖR TRÄDGÅRDSODLARE.

Redigerad af Erik Lindgren och Georg Löwegren.

N° 9.

September 1871.

10:de årg.

Af denna tidning, som uteslutande sysselsätter sig med till trädgårdsodlingen hörande ämnen, utkommer ett nummer i hvarje månad. — Prenumerationspriset är för helt år, såväl å postkontoren och i bokhandeln, som hos redaktionen, två riksdaler riksmünt. — Bref till tidningen adresseras: *Tidning för trädgårdsodlare, Stockholm.*

Etikettering af växter.

Inom trädgårdsskötseln plägar man kalla en växt, hvars namn, till följe deraf att etiketten förkommit eller blifvit oläslig, är okänt, för lösdrifvare. Om man ock kan njuta af en vacker blomma eller en smaklig frukt, utan att veta hvad den heter, inses dock lätt af hvar och en nyttan och nöjet af att ha sina växter försedda med namn. För vår del anse vi de växter, åtminstone då fråga är om t. ex. prydnadsväxter för växthus och böningsrum, som sakna namn, nära nog värdelösa.

Det närmast till hands liggande sättet att bibehålla namnen på sina växter, är att förse hvarje växt med en s. k. etikett, som antingen fästes på själfva växten eller nedstickes invid densamma, men detta sätt är dock icke under alla förhållanden det beqvämaste eller lämpligaste, och man går derföre icke sällan till väga på annat sätt. Träd, buskar och andra växter på kalljord, som stå på samma plats en längre tid, bibehåller man lättast och säkrast namnen på genom att upprätta karta eller förteckning, efter hvilken de kunna uppsökas; af växter i krukor måste deremot hvarje exemplar förseas med sin etikett. De växter som man fullkomligt känner och som man hvarje årstid kan särskilja från alla andra, såsom vanlig calla, murgrön, myrten m. fl. d. behöver man naturligtvis icke etikettera. Nogast är det med etikettering af varieteter, hvilka icke alls kunna skiljas från hvarandra annat än under blomningen, såsom dahlier, fuchsier, hyacinter, rhododendrer, azaleer m. fl. Här nedan följer i korthet något om de lämpligaste sätten att bibehålla namnen på sina växter.

Etiketter. Med etiketter förstås träskifvor, zinkplåtar, skiffer- eller porslins-skifvor, lappar af pergament eller tyg m. m. d. hvar på växtens namn skrives. Att förse växterna med etiketter kallas att etikettera dem. Till krukväxter användas vanligen tunna, omkring 3—5 tum långa och 1 tum breda, i ena ändan tillspetsade träskifvor, på hvilka med finger-spetsen strykes ett tunnt lager hvit ol-

jefärg, hvari namnet, strax färgen blifvit påstruken, skrives med blyertspenna (se fig. 1), hvarefter etiketten nedstickes invid krukrädden, vanligen med namnet vändt inåt växten. En och annan använder i stället för träskifvor dylika med hvit oljefärg bestrukna skifvor af glas, men ehuru dessa visserligen äro varaktiga i det afseendet, att de icke ruttna, hafva de ändock icke visat sig fördelaktiga, emedan de lätt afbräckas. Till etikettfärg användes heldre zinkhvitt än blyhvitt, af orsak att denna senare är giftig och genom att under påstrykningen absorberas af huden kan framkalla den sjukdom som är känd under namn af blykolik.

Till blomsterlökar såsom hyacinter, tulpaner m. fl., hvilka efter inplanteringen under någon tid nedgrävas med sina krukor i jorden, hvarunder skrifa namn eller nummer skulle utplånas, användas helst etiketter försedda med inskurna nummer, hvarvid lökarnes namn införas under motsvarande nummer i en förteckning.

Fig. 2.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

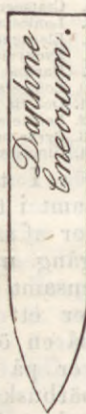
Sticketikett 'med inskurna' siffror.

Då vanliga siffror och till och med åtskilliga bland de romerska siffrorna, såsom C, L och D icke gerna lämpa sig att inskärmas i träpinnar, har man upfunnit särskilda siffror, som äro bättre lämpade för detta ändamål (se fig. 2)*). Vid inskärning af dylika siffror är det nödigt, på det att de icke måtte komma att läsas upp- och nedvända och oriktiga tal derigenom fås, att ständigt inskärmas dem åt samma håll t. ex. nedifrån och uppåt. Skulle det någongång behövas att inskärmas bokstäfver, torde våra gamla runor lämpligen kunna användas.

Till etikettering ute i fria luften, användas dels 1 1/2—2 fot långa pålar af något varaktigare träslag, som nedslås i jorden invid växten på

*) I Tyskland begagnar man andra dylika siffror, men som synas oss mindre ändamålsenliga. De här framställda äro troligen uppfunna i Stockholm; åtminstone ha de begagnats der i 30 år och kanske mycket längre.

Fig. 1.

Sticketikett till krukväxter.

hvilka namnet direkte skrives, dels skrives namnet på smärre etiketter af træ eller något annat ämne som hänges på växterna. De varaktigaste etiketter till detta ändamål äro sådana af zink på hvilka man skrifer med ett bläck sammansatt af pulveriserad salmiak och spanskgröna till lika delar samt så mycket vatten, att dessa ämnen upplösa sig deri, eller närmare uttryckt t. ex.:

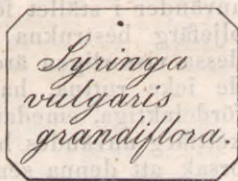
1 ort salmiak,

1 » spansk gröna och omkring

1 1/2 kubiktum (ungef. 1/2 jumfru vatten)*).

Denna blandning utgör en grön vätska, hvarmed man skrifer medelst en ny gäspenna på zinkplåtarna, efter det de blifvit sorgfälligt aftorkade eller helst skurade med krita eller kalk. Använder man till dylika etiketter tunn zinkplåt, kan man mycket väl tillklippa dem sjelf med en vanlig skräddeax eller stadig papperssax och man gifver dem vanligen den form

Fig. 3.

Hängetikett af zink.

figuren 3 antyder. Etiketter af zink, hvarpå skrivits med bläck af ofvannämnda sammansättning, bibehålla sig läsliga under en lång följd af år. På etiketter, skrifna af undert. 1858 och som alltsedan suttit ute i fria luften, är skriften ännu fullt lika tydlig som samma dag den skrefs. Men en olägenhet hafva dock dylika etiketter och det är att genom zinkens oxidering öfverdrages hela plåten jemte den derå anbringade skriften med en hvit erg (zinkhvitt) och hvarföre man nödgas aftorka denna innan skriften framträder fullt tydligt. Detta kan dock förekommas genom att sedan skriften är fullkomligt torr, öfvermåla etiketten med kopal- eller annan genomskinlig fernissa, som hindrar zinken att oxidera. Huru länge fernissa bibehåller sig på zink ute i fria luften, derom sakna vi erfarenhet, men förmoda att det dock icke blir särdeles länge.

Man eger emellertid i sådana af zink i hög grad varaktiga etiketter, både med afseende på materialet och skriften; men svårigheten att på varaktigt och fullt ändamålsenligt sätt fästa etiketterna vid växterna är betydlig. Vi hafva gjort många försök i den vägen, utan att ännu lyckats lösa denna uppgift. Koppar- och messingtrådar bli, sedan de fått sitta ute i fria luften några år, så sköra att de springa af som glas och oftast är ensamt vindens verkan mot etiketten tillräcklig att afbräcka trädarna, så att etiketten faller af. Men äfven en annan betydlig olägenhet är förenad med etiketternas fästande förmedelst metalltrådar vid växten, i det att de, då grenen hvarå de omvrats tilltager i groflek, växa in deri och göra att

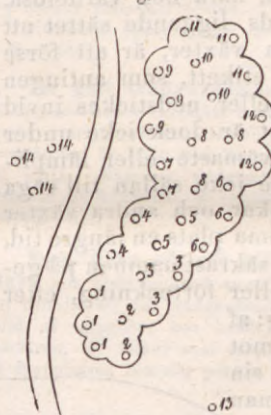
*) Man plägar sammansätta dylikt bläck på många olika sätt af salmiak eller saltsyra och koppar i en eller annan form. Ofvanstående blandning ha vi efter försök med flera olika sådana funnit vara den bästa. Man plägar emellanåt äfven tillsätta kimerök, men detta är helt och hållet onödigt.

den går förlorad. Detta ha vi visserligen sökt förekomma genom att använda trådar vridna i spiralform, i förhoppning att spiralen skulle ge efter i samma mån grenen tilltog i groflek; men detta har visat sig vara en falsk förhoppning, och den spiralformiga tråden har växt in i grenen lika väl som hvarje annan tråd. Det säkra ste och bästa torde således alltid bli att fastspika zinketiketten på en påle af t. ex. ek, hvarå den del, som kommer ned i jorden, blifvit bränd för att hindra att den icke allt för snart ruttar af.

I utlandet får man stundom se och i utländska skrifter icke sällan läsa åtskilligt uti ifrågasvarande etikettfråga, hvilket allt dock förefaller mer eller mindre opraktiskt och oändamålsenligt eller ock alltför dyrt. Hit kunna räknas etiketter af skiffer, porslin, platta glasar, hvari skrifna pappersremсор blifvit instuckna o. s. v. Dylika etiketter kunna nog i vissa afseenden vara bra, men de äro bräckliga och kunna oafsigtligt eller af okunniga personer lätt sönderslås.

Kartor och förteckningar. Växter på kalljord, synnerligast träd och buskar som behålla sin plats en längre följd af år, håller man bäst

Fig. 4.

Förteckning öfver träd och buskar å figuren 4.

1. *Cornus sibirica*
2. " *alba*
3. *Amelanchier Botryapium*
4. *Cotoneaster vulgaris*
5. *Crataegus macrantha*
6. *Lonicera tatarica*
7. *Elaeagnus argentea*
8. *Evonymus europaea*
9. *Daphne Mezereum*
10. *Lonicera alpigena*
11. *Deutzia scabra*
12. *Lonicera coerulescens*
13. *Pyrus prunifolia pendula*
14. *Ulmus exoniensis*

I trädgårdar indelade i firsidiga kvarter samt i trädskolor, der träd och buskar eller plantor af sådana stå i rader, behöfver man icke en gång upprätta kartor, utan kan hjälpa sig med ensamt förteckningar. Man gifver hvarje kvarter ett nummer, hvilket man antingen utsätter på en öfver platsen upprättad karta eller skrifer på vid kvarteren nedsatta pålar. Om nu bärbuskar eller andra växter äro planterade i rader på ett kvarter, upprättas deröfver en förteckning sålunda, att man först antecknar kvar-

reda på genom att upprätta karta öfver platsen der de stå och på kartan antyda deras plats genom nummer, hvilken nummer återfinnes framför den ifrågasvarande växtens namn i en upprättad förteckning. Figuren 4 framställer ett exempel i detta fall. Förteckningen bör rättast upptaga alla på den afsedda platsen förefintliga växter i nummerföljd och om nu t. ex. *Acer dasycarpum* är införd i förteckningen under n:o 3, sättes siffran 3 på hvarje ställe der nämnda träd förekommer, o. s. v. Lättast är upprättandet af en sådan karta der träd och buskar stå i rätader, såsom fruktträd och bärbuskar i en fruktträdgård.

terets nummer, dernäst hvarest räkningen börjas och sedan uppskrifver växterna i den ordning de förekomma. Man tänke sig att man har ett kvarter, exempelvis kvarteret n:o IV, planteradt med bärbuskar af diverse sorter samt att raderna ligga åt norr och söder på sätt genom närstående fig. 5 närmare antydes, så skulle förteckningen få följande utseende.

Förteckning öfver bärbuskar å kvarteret n:o IV.

Obs. Räkningen börjas i nord-vestra hörnet och fortgår sedan rad efter rad, hvarvid räkningen alltid börjas i norra ändan.

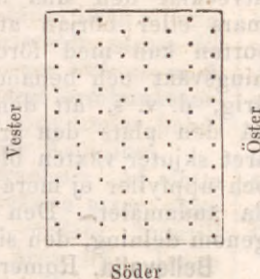
Rad. 1.

- 7 st. Vinbär, röda holländska.
3 " " " körsbärs-

Rad. 2.

- 2 st. Röda vinbär, Victoria.
2 " " " Prince Albert.
2 " " " La hátive.

Fig. 5.
IV. Norr

Ett kvarter 120 fot långt och 96 fot bredt planteradt med krusbärs- och vinbärsbuskar.

- 2 st. hvita vinbär, holländska.
2 " " " transparent.
Rad. 3.
2 Vinbär, hvita körsbärs.
2 " svarta Naples.
2 " " Odens.
4 " " Experimentalfältets vanliga.
Rad. 4.
10 st. Krusbär, tidiga, gröna svenska.
Rad. 5.
5 st. Krusbär, stora, gula engelska.
5 " " tidiga, hvita engelska.
Rad. 6.
10 Krusbär, stora, gröna, tunnskaliga engelska.
Rad. 7.
10 st. Krusbär, röda, engelska, sylt-
Rad. 8.
10 st. " " " "

Dessa exempel torde vara nog för att antyda huru man hufvudsakligen bör gå tillväga för att på lättaste sätt bibehålla namnen på sina växter. Vid upprättandet af förteckningar kan man naturligtvis börja räkningen vid hvad sida som helst, blott man ständigt konsekvent följer samma plan. E. L.

Om två- och fleråriga blomsterväxter för kalljord.

Af G. L—n.

(Forts. fr. nr 8.)

På ställen der den trifves förökar den sig utomordentligt hastigt genom rotskott. Planteras i god, något fuktig jord på beskuggade ställen och betäckes under barfrost. *A. rubra* är något mindre, har rosenröda blommor, men är för öfrigt lik och fordrar samma behandling som föregående.

Astragalus. Kloärter. (Fam. Leguminosæ.) Ett släkte hvars arter förekomma i alla verdensdelarne, men i synnerhet i de tempererade trakterna af Asien. Höra till samma familj som bönor, ärter och vicker, hafva oansenliga, merändels gulaktiga, stundom gula blommor, men rätt vacker grönska. De odlas endast sällan och kunna äfven utan saknad undvaras. De vackraste arterna torde vara *A. alopecuroides*, *galegiformis*, *macrostachys*, *Pallosii* och *stipularis*, hvilka alla trifvas på fritt land. Fordra mager jordmån och fortplantas genom frö.

Astrantia. Stjernfloka, Mästerrot. (Fam. Umbelliferae.) Växter från mellersta och södra Europa, med visserligen icke prålände, men likväl särdeles täcka, rödaktiga, blåaktiga eller hvita, i vasbuketter utmärkt väl passande blommor. Den anselegaste arten, *A. major* odlas ganska allmänt hvarest mot de öfriga, såsom *A. carnioolica*, *helleborifolia*, *intermedia* och *minor* äro sällsyntare. Alla sorterna blifva från 1 till 2 fot höga, växa på beskuggade bergsängar i lätt, humusrik jord och blomma i juni och augusti. Fortplantningen sker dels genom frö, dels genom delning. Fröet bör helst utsås genast efter mognaden.

Atragene. (Fam. Ranunculaceæ.) Dessa med skogsrefvan (*Clematis*) nära beslägtade växter äro slingrande och borde, strängt taget, icke räknas till örterna utan snarare till de träärtade växterna; men då i vårt klimat grenarne ofta ända till roten affrysa och växterna till följe deraf i det närmaste måste behandlas som fleråriga örter, vilja vi här nämna några af de vackrare arterna: *A. alpina* från Schweiz är en af de starkaste sorterna och fordrar endast skydd mot sent inträffande, starka froster; har under sommaren vackra, blå blommor *A. americana* har purpurröda blommor, hvilka utslå i maj eller juni. *A. sibirica* har under samma tid hvita blommor. Andra till detta släkte stundom räknade arter, se under *Clematis*.

Trifvas å all god trädgårdsjord och kunna användas till beklädnad å espalier, mindre väggar, bersåer, trädstammar o. s. v. Såsom skogsväxter fordra de skugga och en lagom fuktighet i jorden. Fortplantningen sker antingen genom frö, som bör utsås om hösten, eller ock genom sticklingar eller afläggningar.

Aubrietia. (Fam. Cruciferae.) Låga, till kålväxtfamiljen hörande prydnadsväxter, med små, men talrika blommor, hvilka från tidigt om våren till långt ut på hösten fortfara att utveckla sig. En af de vackraste arterna är *A. deltoidea*, med blåviolettera blommor. Den nya *A. Campbelli* är en form af föregående, som vid 4 å 6 tum höjd bildar täta tufvor, hvilka, isynnerhet om våren, äro alldeles öfverhöljda med mörkt purpurviolettera blommor. *A. purpurea* (*Arabis purp.*)

har blommor af samma färg som föregående och ger denna föga efter i skönhet. Dessutom förtjena att omnämnas *A. Columnæ, erubescens græca* och *spathulata*.

Dessa smånätta växter förekomma i södra Europa hvarst de växa på mager och stembunden mark. I trädgårdar användas de oftast på s. k. klippanläggningar, stundom äfven såsom infattnings- och garneringsväxter, hvartill deras låga och tufviga växtsätt, äfvensom deras rika och länge ihållande blomning göra dem särdeles passande. I krukor odlade exemplar blomma, om de i januari eller februari ställas nära glaset i ett 4 å 5° varmt växthus, redan i mars och april. Alla sorterna fortplantas genom frö och i nödfall genom delning.

Ballota. Andorn. (Fam. Labiateæ.) Af den hos oss vilda *B. nigra* odlas en varietet med brokiga blad, som möjligtvis kan vara af intresse för älskare af detta slags växter, men hvilken såsom prydnadsväxt icke har det ringaste värde. Växer i allt slags jord och fortplantas genom frö och delning.

Balsamita. Frumynta. (Fam. Compositæ.) Af detta slägte odlas stundom *B. grandiflora*, en tvåårig växt från Nordamerika, som hufvudsakligen utmärker sig för sitt 6 fot höga, ståtliga växtsätt, samt *B. vulgaris* *) från Italien, hvars blad hafva en stark aromatisk lukt och användas till samma ändamål som den redan omnämnda s. k. madran (*Asperula odorata*). Båda arterna hafva gula, föga vackra blommor och användas till plantering bland fleråriga bladväxter, eller i kanten af större busk- och trädpartier. Fortplantas genom frö och delning.

Baptisia. (Fam. Legum. Papilionaceæ.) Vackra nordamerikanska växter, hvaraf 8 å 10 arter odlas i trädgårdar. Vackrast och allmänast förekommande äro *B. australis*, hvilken på 2 å 3 fot höga stänglar bär sköna, blå, i långa klasar sittande blommor. *B. exaltata* blir något högre än föregående, men är för öfrigt lik denna. *B. minor* deremot ej mer än 1, högst 1½ fot hög men är för öfrigt så lik den förstnämnda arten, att den ofta förvexlas med denna. *B. tinctoria* förekommer mera sällan; har gula, rätt vackra blommor. I större samlingar anträffas dessutom *B. alba*, *leucantha* och *leucophaea* med hvita, *B. confusa*, *mollis* och *versicolor* med blå, samt *B. villosa* med gula blommor. Dessa sorter blifva från 1½ till 3 fot höga och äro ganska värdefulla rabattväxter. Trifvas i all god trädgårdsjord och fortplantas genom frö och delning.

Barbarea. Vinterkrasse (Fam. Cruciferae.) Af denna såsom vild ganska allmänt förekommande växt odlas i trädgårdar tvänne varieteter, en med dubbla blommor och en med hvitbro-

*) *Tanacetum Balsamita*, L. Odlas allmänt i Upland under namn af salvia. E. L.

kiga blad. Den förstnämnda är ganska vacker, men mycket sällsynt, hvilket så mycket mer är att beklaga, som den icke allenast är en prydnad för blomstergrupper och rabatter å fritt land, utan äfven för krukor. Får den under vintern en plats nära glaset i ett 4 å 5° varmt växthus, utvecklar den sina höggula blommor redan i mars eller början af april. Den brokbladiga sorten kan med fördel användas såsom infattningsväxt och behandlas i så fall bäst som ettårig, d. v. s. att den hvarje år bör utsås, helst på den plats den är ämnad att pryda. Andra året skjuter växten blomstänglar, blir då för hög och uppfyller ej mera det med densamma afsedda ändamålet. Den dubbla formen fortplantas genom delning, den sistnämnda genom frö.

Bellevalia. Romersk Hyacinth (Fam. Asphodeleæ). Sydeuropeiska lökväxter, hvilka tidigt om våren utveckla sina nätta, blå eller hvita blommor. I större samlingar odlas trenne arter, nämligen: *B. romana*, *dubia* och *Webbii*, af hvilka den förstnämnda är vanligast. Alla tre planteras i god, sandblandad jord och betäckas under vintern med löf. Fortplantas genom frö och sidolökar.

Bellis. Tusensköna. (Fam. Compositæ-Asteroidæ.) Dessa, under ofvannämnda svenska namn allmänt kända och omtyckta blommor äro genom odling erhållna varieteter af den på fuktiga ångar allmänt förekommande *B. perennis*. Dess blommor variera i alla nyancer från hvitt till det mörkaste rödt, äro än stora, än små. En af de storblommigaste former är den allmänt kända varieteten *Prince of Wales*. Användas företrädesvis till infattningar samt till plantering på grafställen. Tusenskönan fordrar en fet och något fuktig jord och då densamma under snöfattiga vintrar lätt skadas, bör man ej försumma, att under sådana förhållanden gifva dem en torr betäckning. Fortpl. lätt genom delning i juli eller början af augusti, senare upptagning af plantorna är skadlig. Inplanterade i krukor och öfvervintrade vid 4 å 5° värme blomma de nästan under hela vintern, vackrast dock mot våren. Frö samlas af enkla och halfdubbla varieteter, emedan de bäst fyllda blomorna naturligtvis ej bilda sådant. Af de planter man härefter erhåller, tillvaratagas de som visa benägenhet att blifva dubbla, hvilka senare genom delning och omplantering i ny, frisk och kraftig jord ytterligare förbättras. Erhåller man af 100 plantor 3 å 5 vackra och väl fyllda varieteter, bör man vara fullt belåten.

Betonica. (Fam. Labiateæ.) Af detta slägte utmärker sig isynnerhet *B. grandiflora* från Sibirien, hvilken blir omkring 1½ fot hög och i juni, juli och augusti har vackra, purpuröda, kransvis sittande blommor. De öfriga stundom odlade, men ej så vackra arterna äro *B. officinalis*, *orientalis*, *hirsuta* och *nivea* med purpuröda samt *B. alopecuroides* med gula blommor.

Alla sorterna kunna användas på rabatter

och hålla till godo med hvad slags trädgårdsjord som helst.

Blechnum. Kambråken, (Fam. Polypodiaceæ). Ett vackert ormbunkslägte hvaraf endast en art, *Bl. spicant*, förekommer vild hos oss. Den växer i bergstrakter och på betesmarker bland enris och ljung, men är långt ifrån allmän. Både sjelfva arten och dess varieteter, såsom *Bl. sp. caudatum*, *imbricatum*, *ramosum*, *strictum* m. fl. äro verkliga prydnader för hvarje ormbunksamling och tåla vintern på kalljord under behörligt skydd. Se för öfrigt under *Aspidium*.

Bocconia. (Fam. Papaveraceæ.) Af detta slägte odlas för närvarande tvänne arter, nämligen: *B. frutescens* och *B. cordata*, hvartill kommer en under de senare åren från Japan införd varietet af den senare: *B. cordata var. japonica*. Alla sorterna härstamma från Kina och Japan och utmärka sig isynnerhet för sina vackra blad, liknande mycket stora eklöf. Den först nämnda sorten bör öfvervintras vid 8 å 10° värme och om sommaren utplanteras, hvar emot de två andra uthärdade vintren på kalljord, säkrast under en torr betäckning. Vack-

rast är *B. japonica*, som i god jord på en sommar uppnår en höjd af 3 å 4 fot, men äfven de öfriga arterna räknas med skäl till de vackraste frilandsbladväxter vi ega. Fortplantas genom frö och delning.

Borago. Gurkört (Fam. Boraginæ). Här af odlas trenne arter: *B. laviflora* från Korsika samt *B. orientalis* och *caucasia* från Orienten. Alla tre hafva vackra, himmelsblå blommor, som utslå under sommaren och hösten, men sjelfva örten är ful, hvilket troligen är anledningen till att dessa växter sällan anträffas annorstädes än i botaniska samlingar. De kunna användas på rabatter, fordra betäckning mot barfrost samt fortplantas genom frö.

Briza. Darrgräs (Fam. Graminæ). Af detta vackra grässlägte har man endast en flerårig art, nämligen den öfverallt på torra ångar och backar förekommande *Br. media*, hvaremot det gifves flera ettåriga arter. Nämnda sort användes stundom i trädgårdar till infattningar, äfven äro dess afskurna blommor särdeles vackra till torkning och färgning. Fortplantas genom frö och delning. (Forts.)

Iakttagelser under en resa i Sverige, Danmark och Nordtyskland sommaren 1870.

Af C. J. Wallin.

(Sammandrag af den till K. Landtbruksakademien ingifna berättelsen.)

(Forts. fr. n:r 8.)

I Danska Håveföreningens trädgård finner man en af de vackraste anläggningar; ett ordentligt litet mönster i anläggningskonst, väl värdt för planritaren att studera och tillämpa. Hållningen i denna plan är fin och ädel, skötseln utmärkt; nog af, det är svårt att uppsöka vackrare gräsplaner, blad- och blomstergrupper med renare färger, icke gyttrade sönder och samman, som det i Tyskland så brukliga Teppichmanert, utan utförda i en smakfull och ren stil. Till infattning, synnerligen på lysande högröda grupper, användes *Centaurea candidissima*, *Achyrocline Sandersonii*, *Gnaphalium lanatum* samt *Myosotis alpestris* *Empetrice Elizabeth* till buskpartierna *Rosmarinus officinalis*, *Spiræa japonica*, *Evonymus angustifolia*. I ett vackert tuffstensparti prunkade bland andra en ståtlig utrymme, *Scelopendrium auriculata*, som lär uthärdat vintrarne derstädes flera år. Växtsamlingen inomhus företedde ett utvaldt sortiment af *Fuchsia*, *Pelargonium*, *Gardenia*, *Lantana* och åtskilliga vackra palmarer. Bakväggar och gafflar i de större husen voro beklädda med rankväxter. Särskildt frappant var *Clematis lanuginosa*, med blommor 5 å 6 tum i diameter, samt *Rosa*, *Gloire de Dijon* och *Cromatella* med hundradetals blommor. Att uppräknas alla enskildheter af nya växter i denna trädgård, såväl inom- som utomhus, skulle inkräkta för mycket på utrymmet. Jag vill derföre blott nämna *Wisteria chinensis* spaljerad i och uthärdande det fria, *Magnolia acuminata*, *Abies pinsapo*, *Picea pygmaea globosa*, *Taxus hybernica*, *Wellingtonia*, *Pterocarya caucasica*, *Cytisus Laburnum pendulum*, *Radotypus Kerriodis* och många andra. En allmän klagan i Danmark, såväl som i Nordtyskland var, att nästföregående vinter hade skadat kalljordväxterna, och på många ställen hade Coniferæ lidit mycket.

Landtbohöiskolen intager ett ntmärkt rum bland parkanläggningar, och förtjenar att skildras af en penna, bättre än min. Hvar och en som intresserar sig för arboretiska studier har här det bästa tillfälle att få alla billiga anspråk derpå tillfredsställda. Här, likasom i Lunds botaniska trädgård, voro alla träd- och buskarter, såväl som andra växter, hörande till samma släkten

sammanställda. Af Coniferæ var, tycktes mig, den största och intressantaste samlingen, hvaribland märktes *Abies Clanbrasiliana*, *A. coerulea*, *A. compacta* och *orientalis*, *Picea Douglasii*, *lacioarpa*, *Pinsapo* och *Nordmaniana*, *Pinus insignis*, *Acerinis*, *Lambertiana* och *Strobilus tabulaformis*. Grupperna af *Acer*, *Caragana*, *Crataegus*, *Quercus*, *Salix*, *Sorbus* och *Ulmus* fånglade särdeles uppmärksamheten, dels för rikedomen af species, dels för omvexlande växtsätt och bladformer. Fristående ex. af *Acer Negundo* fol. var., *Alnus glutinosa laciniata*, *Betula pubescens undulata*, *Fagus sylvatica asplenifolia*, *Sophora japonica pendula*, *Fraxinus asplenifolia*, *aucubæfolia* och *viridis nobilis*, åtskilliga *Robinia* och *Tilia* voro alla utmärkt vackra. Ett fjällparti beläget efter norra sidan af en vattendam, upptager åtskilliga både vanligare och sällsyntare växter af såväl låga eller krypande buskväxter, som perenna och anuella, dock alltid så ordnade, att konturerna af fjällpartiet icke på något ställe undanskymmas utan allt är beräknadt att höja effekten af det hela. På andra sidan nämnde dam ligger en artrik botanisk afdelning, bestående af mest perenna växter, och som sedan fortsattes med ett experimentalfält eller profkarta af sädes- och gräsarter m. m. tillhörande landtbruksafdelningen.

Etiketteringen var särdeles omsorgsfullt utförd med i jorden nedslagna pålar invid växterna, upptagande namn, familj samt hemland.

Efter att angenämt hafva tillbragt nära en dag i denna för hvarje besökande lärerika anstalt, der jag vidare hade lyckan att blifva ledsagd af skolans skickliga lärare, herr Docenten Phil, Doktor Dybdahl, känner jag mig djupt tacksam för de förmåner som satt mig i tillfälle att besöka Landtbohöiskolen i Köpenhamn.

Troligen hafva få resande varit i Köpenhamn på senare åren utan att besöka Tivoli. Detta non plus ultra af förlusteställen förtjenar ock att besökas. Kommer man derin på dagen, så infinner sig först den frågan: »huru kan denna stora och kostbara inrättning bära sig?» Vi kunna svårligen genast få nå-

got svar härpå och derför må vi i stället taga anläggningarna i litet närmare skärskådande. Till venster från entréen hafva vi en lysande blomsterrabatt, löpande efter kanten af ett vackert trädparti fram till teatern, till höger en musikpaviljong. Från denna plats presenterar sig Tivoliträdgården i ett verkligt vackert sceneri. Rätt framför oss hafva vi några lifligt gröna stora gräsmattor med passande vackra paradträd, än en ståtlig Wellingtonia gigantea, än en Pinus Nordmanniana med sin allvarsamma grönska, så en liflig Gleditschia, Acacia eller stamrosor; vidare melankoliska Blodbokar, högresta Popplar, väl afpassade praktfulla blomster- eller bladgrupper, samt slutligen i fonden den ståtliga Bazaren med sidopartier af gigantiska bokar. Det hela företer en taffa väl värd att se. Gå vi nu vidare stora alléen framåt till konsertsalongen, så träffa vi i första hand det mäterligt utförda fjellpartiet. På höjden af detta finnas hviloplatser, man måste gå dit upp, om ej för annat, så för att se utsiktarna derifrån öfver vallgravnen. Har man nu sinne för det sköna i naturen och konsten i förening, så stannar man här en stund, ty den är skön, denna utsigt, skön i ordets egentliga bemärkelse.

Ett stöter dock ögat, om man på dagen vill se allt det vackra af Tivoli i detalj, nämligen alla dessa gasrör. Kommer man åter derin en afton då festliga tillställningar ega rum, så är hvarje blomstergrupps kontur, vattenkonster, löfgångar, boksketer, berceauer, jemte gallerier och konturer på bazaren, teatern, konsertsalongen m. m. ett ljushaf af som det uppgafs 20,000 gaslåg.

Köpenhamnarnes käraste tillflyktsort under de varma sommar dagarna är Fredriksbergs park och Dyrehaven. Här anordnas de af stadens befolkning så mycket omtyckta »Skoveturerna», och kommer man härut en vacker söndag, kan man vara frestad att tro på en större folkvandring. Dyrehaven kan likväl icke på långt när jämföras med Stockholms Djurgård, ty det är sant att det icke finnes mer än en djurgård. Denna i sig sjelft stortartade »Dyrehave» är, genom sin öfvervägande massa bokar, ordentligt dyster, och man behöfver se detta folklif, denna mängd eleganta villor och ekipager, för att få lif i taflan.

Fredriksbergs park deremot skulle med bättre vård kunna vara Danmarks skönaste park. Visserligen synes densamma under senare tider undergått en väl behöflig restauration, men mycket återstår att göra, dels i afseende på behöfliga uthuggningar här och der, och dels det dagliga underhåll och tillsyn en dylik park kräfver. Härifrån har man de skönaste utsigter öfver staden Köpenhamn och sundet med hundredetals seglare.

Har man grundligt besett Landtbohöskolens arboretum, så har man icke mycket att iakttaga i den »Konglige Forstbotaniske Have» i afseende på träd- och buskslag, deremot är här mycket att se och lära i afseende på förökningar. En grundligare bekantskap med stället fann jag, ty värr för sent, att det verkligen förtjenade; min tid var nämligen så knappt tilltagen, att detta icke kunde låta sig göra under min vistelse derstädes.

Att beskrifva alla de vackra och praktfulla sommarställen utefter strandvägen kan här icke blifva fråga om. Man måste för öfrigt se detta för att få en rätt uppfattning om den mångfald af olika lustgårdar, der både rikedom och idogheten nedslagit sina bopålar. Här ses den ena villan med sin smyckade trädgårdsanläggning elegantare än den andra; der fiskarestugan med sin lilla blomsterpartier, sina klångrosor uppåt väggarne eller yppiga stamrosor framför dörren, det lilla vårdade smultronquarteret, hallonhäcken, vinbärsbuskarne; allt tyder på idoghet eller rikedom.

De älskligaste partierna härvid torde dock vara trakten vid Emelies Kilde och Sölyst. Det sistnämnda, ett af de täckaste ställen man kan se, har mycket att visa af nyheter, vackra gräsplaner med sällsynta växter, en utmärkt rosensamling och växt-

hus, samt, framför allt, en till ytterlighet omsorgsfull skötsel af hela området, med ett ord, detta lilla ställe är i alla afseenden smakfullt anordnat. Många andra af de mer eller mindre framstående platserna besöktes äfven. De förete nästan alla, att en allmänt utbildad kärlek för försköning omkring bostaden är rådande och en del är ordentligt öfverlastad med blommor, deribland rosor af allehanda slag, mest i stamform.

Ett besök på Amager, denna köpenhamnarnes köksträdgård, har ock sitt intresse. Ön, som är 2 mil lång och omkring 1 mil bred, är till sin natur mycket bördig, med djup och lös jordmån. Befolkningen odlar i allmänhet köksträdgårdsväxter på sina åkrar, med omvexlande spannmål, vinbär, smultron och hallon.

För oss svenskar är här intet att lära, ty någon enklare skötsel af lök, rotväxter och grönsaker; kan man näppeligen få se, och lärer icke kunna tillämpas någonstädes i vårt land. Såden sker icke såsom här på sängar, utan merendels i skiften mellan hvete, potates, arter eller dylikt. Gallring och rensning försiggår medelst krypande raklång öfver hela skiftet. Man skulle kunna tro att växterna under sådan behandling skulle förtvina och dö ut; men detta tyckes icke vara händelsen, utan tvärtom såg det i allmänhet ut att blifva en god skörd. Såsom bevis på djup och lös jordmån, kunde jag på några ställen obehindradt sticka ned käppen efter hela längden, utan att möta någon alf. Till gödning användes här, såsom öfverallt i Danmark, hafstång, hvaraf öfverflödigt tillgång lär finnas vid stränderna.

Att bese kyrkogårdarne i Köpenhamn bör af den resande icke försummas. Kommer man händelsevis hit under rosenfloreringen, så får man se en massa af rosor på stammar prunka i de briljantaste färger. Trädgårdsmannen har här dessutom ett rikt fält för iakttagelser, hvaribland studiet af prydnads- och slokträd i alla tänkbara former intager ett framstående rum. Såsom särdeles vackra antecknades: Caragana arborescens pendula, Corylus avellana pendula, Ilex pendula, Crataegus oxyac. pendula fol. var., Cytisus purpureus och alpinus pendulus, Pyrus salicifolia pendula, ympad på hög päronstam, Ulmus microphylla och suberosa pendula, Prunus myrtifolia pendula, Robinia tortuosa och inermis, Sorbus aucuparia fol. var. pend., åtskilliga Fraxinus pend., Syringa persica, ympad på Ligustrum, Sophora japonica pend. o. fl. a. Mindre passande såsom sorgträd torde dock på några ställen planterade Pinus Nordmanniana och Strobus m. fl. vara, ty det är klart, att dessa i en framtid komma att inkräkta en stor del af grannens område. Deremot tycktes Juniperus Bermudiana, Sabina och depressa, Picea canadensis, Cupressus Lawsonii, Taxus baccata och hybernica, Thuja orientalis, Warreana och plicata vara mycket passande gravväxter.

Rosenodlingen i Danmark försiggår mest medelst oculering på vildstammar af vanliga nypon, som, åtminstone för de flesta Köpenhamns rosodlare, importeras från Sverige. Stammarne, som hemtagas på hösten, nedgrävas helt och hållet i jorden öfver vintern samt planteras i starkt lutande ställning tidigt följande vår, skuggas väl under varmaste tiden på sommaren och oculeras i augusti. Mot vinterns annalkande nedböjas de fullkomligt och täckas med jord, torrt löf och dylikt, hvarefter de, på följande vår, efter skedd aftäckning bindas i upprätt ställning. Öfvervintring af i fria jorden utplanterade ömtåligare sorter, såsom några Remont., Thea, Bourbon och Noisetrosorna, sker med att upptaga ex. från sina platser på hösten, jordslä alla tillsammans på ett torrt och skuggigt ställe i upprätt ställning, fylla torrt löf, mossor eller tång mellan desamma, samt slutligen omgifva gruppen med ett godt lager af rör eller rörmattor med en huf öfver af långhalm, att ej vatten må intränga. Sättet påstås vara billigare och säkrare än till och med det vanliga att nedkroka och täcka rosorna hvar för sig på den plats de stå.

(Forts.)

Frågor framställda till allmänt besvarande.

22. Gifves det något tillförlitligt medel hvarmed man kan fördrifva små svarta myror från gräsplaner, blomstergrupper o. d. platser?

Prenumerant.

Redaktionen, till hvilken ofvanstående fråga blifvit stald, har ansett den förtjena framstäl-

las till offentlig diskussion. Vi vilja minnas att vi sett uppgifvas åtskilliga medel, såsom vatten hvari fisk blifvit kokad, tjärvatten, malörtsvatten m. m. d., men ha icke pröfvat något af dessa eller andra medel, enär vi icke varit besvarade af dylika myror.

23. Hvilka fruktorter skall man företrädesvis välja till plantering i våra fruktträdgårdar och i hvad förhållande skola de odlas sinsemellan, d. v. s. hvilka sorter och huru många träd af hvarje sort böra planteras, om man anlägger en fruktträdgård på t. ex. 25, 50, 100, 200 eller 300 träd, då det sker i södra, i mellersta och i den del af nordliga Sverige, der fruktträdsodling ännu är möjlig?

Insändaren har trott att det skulle vara i högsta grad önskligt, om man kunde komma öfverens om ett visst mindre antal fruktslag, som

i första rummet förtjente att odlas, samt om man kunde komma till full insigt om hvilka sorter äro lämpligast för de norra orterna. Ett fullt tillförlitligt och uttömmande svar kan säkert ännu ingen gifva på allt detta, men det skulle likväl säkert icke vara utan sin nytta att inleda en diskussion öfver ämnet och det vore i högsta grad önskligt att alla som ega någon erfarenhet synnerligast rörande fruktorter tjenliga för de norra orterna, ville offentliggöra desamma.

P. A. L.

Minneslista för trädgårdsodlare i september 1871.

Såning af frön. Åtskilliga frösorter, såsom sockerrötter (*Sium Sisarum*; icke scorzonera, som äfven ofta odlas under namn af sockerrot), körfvelrofvor, hvilka, sådda om våren, vanligen icke gro, säs med fördel nu eller i nästa månad. Diverse träd- och buskfrön, som mogna vid eller före denna tid, såsom krusbär, hägg m. fl., kunna äfven nu med fördel säs. Spenat och rädisor säs fortfarande. Spenat, som är så sent sådd att den endast hinner utveckla några få blad före vinterns inträde, plägar i skyddade lägen öfverleva vintern på kalljord och lemnar i sådant fall tidig skörd om våren.

Plantering af krusbärs- och vinbärsbuskar kan med fördel företagas redan i början af månaden och efter hand kan man under loppet af månaden företaga plantering af de flesta öfriga träd- och buskväxter, synnerligast alla som äro fullt härdiga och som ega hård ved. Med pil och poppel samt alla träd- och buskarter som äro ömtåliga för klimatet gör man säkrare att uppskjuta planteringen till nästa vår. Örtartade växter omplanteras ännu med fördel.

Mot mask på fruktträden måste man redan nu vara betänkt på åtgärder. Dessa åtgärder

bestå i att förse fruktträden med s. k. tjärkransar, d. v. s. omgifva stammarne med halmband eller remsor af näfver eller papp, som tjäras, eller att ofvanpå ett halmband bilda en ränna af sammanbrukad färsk nötspillning och lera och sedan i denna ränna gjuta tjära. Detta medel hjälper dock endast mot en art löfmaskar eller larver, nämligen frostfjärilens, hvars honor icke kunna flyga och som genom dessa tjärkransar således hindras från att komma upp i träden för att lägga ägg; mot alla de öfriga äro de insektätande småfoglarne, såsom talgoxarne, trädkryparne m. fl., våra bästa bundsförvandter och dessa måste derföre på allt sätt skyddas. Trädens öfverstrykande med kalk, utörd i vatten, skall äfven förstöra en del skadliga insektlarver.

Växter afsedda till drifning, nämligen blomsterlökar såsom *hyacinter*, *tulpaner*, *tacetter*, *jonquiller*, *crocus* m. fl. inplanteras nu i krukor. Äfven kunna åtskilliga blomsterbuskar, afsedda för samma ändamål, såsom tidigt blommande *spireer* samt *deutzier*, *weigelier*, *syrener* m. fl., nu inplanteras i krukor, så framt de kunna upptagas med rötterna åtföljande jordklimpar.

E. I.

Kortare uppsatser och notiser.

Några rön gjorda vid danska trädgårdsföreningen 1870. Ur berättelsen till medlemmarne af Sällskapet till trädgårdsodlingens befrämjande, rörande nämnda sällskaps verksamhet under 1870 tillåta vi oss härmed att anföra ett och annat i sammandrag.

Af ettåriga växter som under året odlats rekommenderas följande såsom förtjenta af odling. *Ageratum mexicanum imperial dwarf*, lågt sammanträngdt växtsätt, rik oafbruten blomning från juni till köldens inträde. Blommorna djupt himmelsblå. Rekommenderas såsom grupp-planta — *Antirrhinum majus Tom Thumb Brillant*, mycket låg rikblommande med tvåfärgade röda och hvita blommor. Rekommenderas till grupper och infattningar. — *Aster chinensis Humboldti*, låg pionblomstrand, stora välformade blommor med rena och lifliga färger. — *A. chin. Shakespear*, en förträfflig dvärgaster med sammanträngdt växtsätt. Blir 6 à 8 tum hög, grenar sig starkt åt sidorna, blommor rikt, har starkt fyllda och vackert formade blommor. Rekommenderas till grupper. — *Delphinium Consolida var. candelabrum*, en dvärgform af löfkojridarsporrarne med horisontalt utgående sidogrenar. Rekommenderas mycket. — *Dianthus chinensis siderocaulis fl. pl.*, hybrid; har stora starkt fyllda blommor, röda med hvit kant. Särdeles vacker, konstant och rikblommig samt rekommenderas till grupper. — *Gilia liniflorae*, uppgifves som en

god varietet. — *Lobelia picta*, rikblommig, stora ljusblå blommor med hvitt öga. — *L. Stern von Ischl*, stora mörkblå blommor, men temligen förtryck växtsätt. — *Mimulus cupreus tigrisoides à fond blanc*, har bruna blommor med hvita plättar och rekommenderas såsom ganska användbar till grupper på halfskuggiga platser. — *Nemophila atomaria elegans*, en god varietet med bruna blommor försedda med hvitt öga och hvit kant. — *Phlox Drummondii Graf Gero*, skiljer sig från andra varieteter genom lågt, pyramidformigt växtsätt. Blommorna karmosinröda med hvit stjerna. Blommor, länge och rikt och egnar sig förträffligt till mindre grupper. — *Xeranthemum annuum fl. pl. imperialis*, har starkt fyllda mörkröda blommor, som äro mycket användbara i immortellbuketter.

Af ettåriga växter, som icke visade sig ega något synnerligt värde anföras: *Centranthus macrosiphon bicolor*, *Elichrysum monstrosum procumbens fl. pl.*, *Eutoca sericea*, *E. viscida lilacina*, *Lobelia erinus gracilis erecta alba*, *Martynia proboscidea atropurpurea*, *Ozalis tropaeoloides viridifolia*, *Perilla nankinensis fol. var.*, *Phlox Drummondii Heynholdii* och *Tropaeolum Lobbianum couleur de Bismarck*.

Af fleråriga växter, dels för fritt land dels för växthus som under året odlats rekommenderas bland andra följande: *Achyranthes Lindenii*, uppges såsom vackrare till dekorationsplanta än

A. Verschaffelti. — *Ampelopsis Veitchi*, en rankväxt med små mörkgröna likade blad, försedda med en fin, röd kant. Förordas såsom rätt användbar till beklädnad af mindre föremål och har under ringa täckning uthärdat vintern på kalljord. — *Antirrhinum Arnold de Brescia*, *A. Crimson Wonder*, *A. Général Menabrea*, *A. Triomphe de Brescia*, äro mörkröda dubbla varieteter. Goda rabattplantor. — *Chamaepeuce Casabonae* rekommenderas såsom en sirlig dekorationsplanta för kallhus och om sommaren för fritt land.

Af köksväxter utmärkte sig: *Amerikansk tidigaste rosenpotatis*, visade sig 8 till 14 dagar tidigare än askbladig, af fin smak och litet mjöligt kött*). Mycket gifvande. — Artsorten *Laetons alpha* uppgifves som den tidigaste af alla marrowfats- (= de icke kantiga mörk-ärterna) bli 3—4 fot höga, bära rikt och de långa baljorna fullsatta med ärter af fin smak. — Mossartad *Champion persilja*, med stora, starkt krusade mossartade blad, vacker. — *Sallat Trotzkopf* hade stora fasta hufvuden och fin smak. — *Sallat Tom Thumb Wheeler*, en mycket god och tidig sort, som ansågs tjenlig till drifning. E. L.

Prisbelöningar vid 13:de allmänna svenska landtbruksmötet för till Grupp VIII hörande föremål, nämligen produkter af trädgårdsskötsel samt modeller och ritningar för växthus och trädgårdsanläggningar.

Afdelning I. Tidigt framalstrade grönsaker, dels i fullständig samling, dels i utmärkta exemplar.

1:a priset: nr 1, E. Christenson, Tingstad, för diverse grönsaker; 2:a priset: nr 3, J. A. Wolff, Göteborg & Lagklarebäck, för rabarber, kronärtskockor och champignoner; 3:e priset: nr 51, L. D. Granqvist, Lerum & Aspenäs, för kronärtskockor.

Afdelning II. Samlingar af årstidens frukter.

1:a priset: nr 8, James Loney, Göteborg & Öfverås, för vindruvor; 2:a priset: nr 6, J. A. Wolff, Göteborg & Lagklarebäck, för diverse bär, gurkor och champignoner; 3:e priset: nr 5, C. P. Lange, Göteborg & Lyckan, för meloner.

Afdelning III. Lefvande blomsterväxter.

Klass 1. Krukväxter i blomning, dels i samling af talrika varieteter af samma sort, dels i samling af minst 10 olika arter af utmärkt kultur. — 1:a priset: nr 12, Göteborgs Trädgårdsförening, för åtskilliga krukväxter; 2:a priset: nr 10, James Loney, Göteborg & Öfverås för en samling blomsterväxter; 3:e priset: nr 14, S. Lund Leiberg, Göteborg, för åtskilliga blomsterväxter.

Klass 2. Samlingar af afskurna blommor, minst 50 exemplar. — 1:a priset: nr 15, Göteborgs Trädgårdsförening, för buketter i vasar; 2:a priset: nr 19, S. Lund Leiberg, Göteborg, för törnsbuketter; 3:e priset: nr 18, James Loney, Öfverås, för åtskilliga blomsterslag.

Klass 4. Bladväxter, för bildande af grupper på fritt land. — 1:a priset: nr 20, James Loney, Öfverås, för en utvald samling bladväxter; 2:a priset: nr 22, Göteborgs Trädgårdsförening för palmer, ormbunkar m. m.; 3:e priset: nr 21, C. P. Lange, Göteborg & Lyckan, för bladväxter till bildande af grupper.

Afdelning IV. Träd och buskar.

Klass 1. Fruktträd, utvisande olika metoder för deras uppdragning, vård och växtsätt under olika åldrar. — 1:a priset: nr 25, James Loney, Öfverås, för vindruvor, ananas, fikon och fruktträd i krukor; 2:a priset: nr 23, Hillersjö trädgårdsbolag, för ett parti fruktträd; 3:e priset: nr 51, L. D. Granqvist, Lerum & Aspenäs, för diverse fruktträd.

Klass 2. Samlingar af barrträd, lämpliga såsom dekorationer i det fria. — 1:a priset: nr 26, Göteborgs Trädgårdsförening, för en utmärkt och värderik samling af barrträd.

Klass 3. Samlingar af fruktträd och buskar af utländskt ursprung, men härdiga för landets klimat i olika regioner. — 2:a priset: nr 28, Göteborgs Trädgårdsförening.

Afdelning V. Förvarade matväxter och frukter.

Klass 1. Frukter, grönsaker och bär, konserverade på olika sätt. — 2:a priset: nr 31, C. A. Thorne, Moss, för konserverade grönsaker och sylt; 3:e priset: nr 30, Z. Wikström, Stockholm, för konserverade mörkärter och sparris.

*) Denna potatissort odlas nu på tredje året å K. Landtbruksakademien experimentalfält, dit den erhöles våren 1869 direkt från Newyork. Sorten har å experimentalfältet visat sig mycket tidig och oerhördt bördig, men har å dervarande styfva lerjord blifvit lös och föga god och har det därför der ansetts att sorten blott skulle utgöra en ypperlig foderpotatis. Skulle sorten å lättare jordmän bli mjölig och god, förtjenade den den allra största uppmärksamhet för dess tidighet och ovanliga bördighet. E. L.

Härmed följer såsom bihang: Priskurant från Kgl. Landtbruks-Akademiens Experimentalfälts trädskolor,

Afdelning VI. Växter för medicinskt och tekniskt bruk. 2:a priset: nr 38, C. P. Lange, Göteborg & Lyckan, för tobak och medicinalväxter.

Afdelning VII. Modeller och ritningar till växthus och trädgårdsanläggningar.

Ingen prisutdelning, då flere i förteckningen upptagna föremål icke inkommit.

Extra pris: Mindre guldmedaljen till Göteborgs Trädgårdsförenings föreståndare, direkt. G. Löwegren; stora silfvermedaljen och hedersdiplom till hr James Loney på Öfverås; mindre silfvermedaljen till Hillersjö Trädgårdsbolag; 4 specier till L. D. Granqvist, Lerum & Aspenäs, och Eva Liedholm, Aspa, samt 2 specier till fru Sofia Nordenskjöld, Hvetlanda. (N. D. A.)

Öppen korrespondens.

Af förekommen anledning få vi upplysa att för hvarje nummer af Tidning för trädgårdsodlare, som under korsband afsändes till Norge och Danmark, utgör portot 6 öre eller 72 öre för hela årgången och till Finland 9 öre eller 1 rdr 8 öre för hela årgången. Häri äro dock icke de bihang som stundom medfölja tidningen räknade, emedan försändningskostnaden på förhand för dessa icke kan uppgifvas. Afsändes tidningen härifrån ofrånkerad, får den af emottagaren lösas efter *breffvigt*, hvilket blir temligen kostsam. — Vid direkt prenumerations hos redaktionen från Norge, Danmark och Finland, är det derföre nödigt att, utöfver det uppgifna prenumerationsbeloppet, sända så mycket som fordras för att kunna afsända tidningen fränkerad härifrån. Billigare blir det troligen likväl, att prenumerera å postanstalterna eller i bokhandeln i de resp. länderna.

C. M. Kristianstad & T. Vi skola framdeles egna uppmärksamhet åt det påpekade ämnet.

Annonser

emottagas till införande mot 12 öre pr petitråd. För gröfre stilsorter betalas i mån af det utrymme de upptaga. Annonserna måste, för att kunna inkomma i något visst nummer, vara komna redaktionen tillhanda den 10:de i föregående månaden.

En trädgårdsmästare med flerårig erfarenhet i yrket, kunnig i slöjd och glasmästeri samt försedd med hedrande betyg önskar plats till hösten.

Närmare upplysningar meddelas af hr A. Pihl, Stockholm & Rosendal.

En gift trädgårdsmästare, som under en längre följd af år med heder förestått trädgården vid en större gård i mellersta Sverige och som till följe af egarens död och gårdens bort-rendering är ledig den 24 nästk. oktober önskar sig till nämnde tid plats. Närmare underrättelser om den sökande lemna af direktör E. Lindgren, K. Landtbruksakademiens Experimentalfält, Stockholm.

Som flera så väl gifta som ofgifta trädgårdsmästare hos undertecknad anmält sig önska platser till hösten, är det tillfälle att till trädgårdsegare, som derom göra anmälan, åtföljd af uppgifter om hvad anspråk som ställas på trädgårdsmästaren, de vilkor som erbjudas honom m. m., lemna uppgift på för platsen lämplig person.

E. Lindgren.

E. Wilh. Tjäders fröhandel är i huset n:o 1 Stora Nygatan. 1 trappa upp.

Kataloger såväl öfver Frö- som Trädskolealster och Dahlier utdelas gratis.

Innehåll.

Etikettering af växter. — Om två- och fleråriga blomsterväxter för kalljord, (forts.). — Iakttagelser under en resa i Sverige, Danmark och Nordtyskland sommaren 1870, (forts.). — Frågor framställda till allmänt besvarande. — Minne lista för trädgårdsodlare i september 1871. — Några rön gjorda vid danska trädgårdsföreningen 1870. — Prisbelöningar vid 13:de allmänna svenska landtbruksmötet.

STOCKHOLM, SIGFRID FLODINS BOKTRYCKERI, 1871.